

Posudek vedoucí práce na magisterskou diplomovou práci
Anny Kolovratníkové:

„... a žili spolu šťastně až do smrti“

Koncept párovosti a názory mladých dospělých na párové vztahy

Předkládaná diplomová práce Anny Kolovratníkové patří podle mého názoru celkově do kategorie tematicky originálních, neotřelých a aktuálních prací, které jsou velmi dobře řemeslně uchopené a stylisticky pečlivě zpracované, nicméně ve svém finálním výsledku působí spíše průměrně. Je nesporné, že autorka je výborně teoreticky vybavena, má načtenou odbornou literaturu, kterou umí vhodně aplikovat, zná metodologické postupy a prokazatelně ví, jak správně využívat genderovou analýzu. Přesto podle mého názoru není možné diplomovou práci hodnotit známkou výborně, neboť práce obsahuje příliš mnoho míst, kde práce působí trochu rozpačitě a není dostatečně vyargumentována a analyticky vytěžena. Tyto momenty nicméně přenechám k hodnocení oponentovi, já se jako vedoucí práce zaměřím na hodnocení procesu přípravy diplomové práce, její přednosti a silné stránky.

Vzhledem k tomu, že komise a čtenářstvo vždy vidí až finální produkt práce, jako vedoucí práce obvykle na úvod zmiňují přístup studentky k diplomovému projektu. V tomto ohledu nemám Anně co vytknout, ba naopak. Ráda bych vyzdvihla obrovský posun, kterým diplomová práce od svých počátků k odevzdanému výsledku prošla. Annin přístup v průběhu celého diplomového projektu byl příkladný. Práci neuspěla a věnovala jí velké a konzistentní úsilí, pečlivě zapracovávala mé připomínky a výsledný draft neustále posouvala kupředu, zejména co se strukturování a fluidity textu týče. Práce má podle mého názoru stále určité nedostatky, na druhou stranu zároveň disponuje nepřehlédnutelnými kvalitami a přínosy. Diplomová práce Anny Kolovratníkové, která analyzuje názory „mladých dospělých“ na koncept „párovosti“ a párové vztahy, se vyznačuje velmi dobrou a konzistentní strukturou; výborně zpracovanou teoreticko-koncepční částí (a to jak s ohledem na představení různých teoretických a koncepčních pohledů na párovost a lásku, tak jejich zasazení do historicko-sociálního kontextu pozdně moderní společnosti) a přínosnou, originální empirickou částí, založenou na solidně (i když občas možná trochu fádně) zpracované genderové analýze polostrukturovaných rozhovorů a jejich interpretaci.

Rozsahově má práce očekávaný a adekvátní rozsah. Stylisticky je práce pečlivě připravená, formálně jí nic nechybí a citační aparát i jeho zpracování jsou dostatečné.

Argumentačně je práce sebevědomá a je výborná i v dalším aspektu, jež je častým úskalím diplomových prací, a totiž v provázanosti teoretické a empirické části práce. Autorce se daří velmi dobrým způsobem vzájemně odkazovat a provazovat jednotlivé části práce, ve svém celku tedy práce působí velmi čtivým a plynulým dojmem.

Metodologická část práce je podle mého názoru zpracovaná adekvátním způsobem. Metoda polostrukturovaného rozhovoru je vhodně zvolená a dobře odpovídá cíli práce a výzkumným otázkám, jež se ptají po konstrukci konceptu „párovosti“ a významu „párových vztahů“ u mladých dospělých. Ústřední analytickou kategorií v diplomové práci je gender, jež autorka umně využívá intersekcionálním způsobem. Za velmi zdařilou považuji sekci vlastní pozicionality, v níž autorka situuje sebe samu a vysvětluje jak mocenské rámování feministického výzkumu, tak vlastní (kladné) vztahování se k párovým vztahům. Celou metodologickou sekci autorka dobře odkazuje a navazuje na odborné výzkumy týkající se různých konceptů lásky a vynořující se dospělosti. Svě komunikační partnerky a partnery autorka neobjektivizuje, ale chápe je jako spoluautorky a spoluautory svého výzkumného projektu. V tomto ohledu příkladně ukazuje, v čem spočívá podstata feministického výzkumu. Autorka si je vědoma nutných střetů esencialistického a konstruktivistického uchopení kategorie identity (a jejího „rozdílného situování ve světě“, odkaz na Havelkovou a Oates-Indruchovou), zejména v kontextu interakcí s vnější společností a heteronormativními tlaky, a zdařilým způsobem tento střet v celé práci reflektuje a vysvětluje. Za standardní (i když trochu „nudnou“) považuji sekci „medailonky“, tj. představení komunikačních partnerek a partnerů, které by autorka myslím jistě zvládla do diplomové práce zapracovat poutavějším způsobem než jen jako seznam uprostřed metodologické pasáže.

Empirickou část považuji za zdařilou a analyticky zdatnou. V pečlivě vybraných citacích analytické části autorka nabízí čtenářům a čtenářkám relevantní množství empirického materiálu k posouzení, zda její argumenty a závěry obstojí. Za asi nejzajímavější poznatek analytické části považuji rozkrytí a diskusi rozporu v uchopování termínu a konceptu „lásky“ – na jednu stranu nedefinovatelné, živelné, mystické a neuchopitelné „záležitosti“ a na druhou stranu emoci, která je definovaná jako „základ“ párového vztahu, od kterého se vše další odvíjí. Za velmi podnětné a dobře zpracované téma v analytické části považuji také diskusi lásky jako „práce“ a pasáž věnovanou otázkám reprodukce. Analytickou část celkově hodnotím jako velmi dobrou, ať už hloubkou genderové analýzy, jež dokládá argumentační schopnosti autorky, tak způsobem organizace a gradace textu. Závěr dobře uzavírá celou práci nejen ve shrnutí hlavních poznatků výzkumu, ale i v důrazu na rozpory a protimluvy, které se ve výpovědích komunikačních partnerek a partnerů objevily.

Celkově práci považuji za přínosnou, zdařilou, doporučuji k obhajobě a jako výchozí hodnocení pro obhajobu navrhuji hodnocení velmi dobře.